

USTAWA O FUNDACJI RODZINNEJ WESZŁA W ŻYCIE!

W dniu 22 maja br. weszła w życie ustawa z dnia 26 stycznia 2023 roku o fundacji rodzinnej.

Ustawa wprowadziła do polskiego porządku prawnego zupełnie nową instytucję. Ustawowe rozwiązania regulują m.in. organizację i - funkcjonowanie fundacji rodzinnej, w tym prawa i obowiązki fundatora oraz beneficjenta, zasady powoływania organów czy kwestie podatkowe. Fundacje rodzinne to realne zabezpieczenie integralności majątku rodzinnego.

Polska przedsiębiorczość rodzinna czekała kilka lat na zakończenie prac nad ustawą o fundacji, dziś fundacje rodzinne mogą być zakładane również w Polsce!

Cele jakie ma spełniać fundacja rodzinna

- zapewnienie funkcjonowania przedsiębiorstwa przez pokolenia;
- zapewnienie wielopokoleniowego zarządzania majątkiem rodzinnym;
- zabezpieczenie majątku rodzinnego przed rozdrobnieniem poprzez jego skonsolidowanie w ramach jednego podmiotu;
- ochrona majątku rodzinnego oraz efektywne zarządzanie tym ma-

jątkiem, a także realizacja strategii dalszego jego rozwoju;

- zabezpieczenie interesów beneficjentów, w tym także w ramach przyszłych pokoleń rodziny.

Fundacja rodzinna może wykonywać tylko działalność gospodarczą w zakresie wskazanym w ustawie:

- zbywanie mienia, o ile mienie to nie zostanie nabyte wyłącznie w celu dalszego zbycia;
- najem, dzierżawa lub udostępnianie mienia do korzystania na innej podstawie;
- przystępowanie i uczestnictwo w spółkach handlowych, funduszach inwestycyjnych, spółdzielniach oraz podmiotach o podobnym charakterze mających swoją siedzibę w kraju lub zagranicą;
- nabywanie i zbywanie papierów wartościowych, instrumentów pochodnych i praw o podobnym charakterze;
- udzielanie pożyczek podmiotom wskazanym w ustawie;
- obrót zagranicznymi środkami płatniczymi należącymi do fundacji rodzinnej w celu dokonywania płatności związanych z działalnością fundacji rodzinnej,
- produkcja przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działań specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, o ile ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu;
- gospodarki leśnej.

Do powstania fundacji rodzinnej wymagane jest:

- złożenie oświadczenia o ustanowieniu fundacji rodzinnej w akcie założycielskim albo w testamencie (forma aktu notarialnego);
- ustalenie statutu;
- sporządzenie spisu majątku;
- ustanowienie organów fundacji rodzinnej;
- wniesienie funduszu założycielskiego (min. 100 000 zł) przed wpisaniem do rejestru fundacji rodzinnych, jeśli fundacja ustanawiana jest w testamencie – wniesienie funduszu założycielskiego w terminie dwóch lat od wpisania do rejestru fundacji rodzinnych;
- wpisanie do rejestru fundacji rodzinnych – Sędem rejestrowy będzie Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim.

Statut fundacji rodzinnej ma określać:

- nazwę i siedzibę fundacji rodzinnej;
- szczegółowy cel fundacji rodzinnej;
- sposób określenia beneficjenta oraz zakres przysługujących mu uprawnień;
- zasady prowadzenia listy beneficjentów;
- zasady, w tym szczegółowy tryb, zrzeczenia się uprawnień przez beneficjenta;
- czas trwania fundacji rodzinnej;
- fundusz założycielski ze wskazaniem mienia wnoszonego do fundacji rodzinnej przez fundatora;
- zasady powoływania, odwoływania, oraz uprawnienia i obowiązki

członków organów;

- zasady reprezentacji fundacji rodzinnej przez zarząd oraz przez inne organy w wypadkach wskazanych w ustawie;
- podmiot uprawniony do zatwierdzenia czynności zarządu fundacji rodzinnej w organizacji;
- wskazanie co najmniej jednego beneficjenta uprawnionego do uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów;
- zasady zmiany statutu;
- przeznaczenie majątku fundacji rodzinnej po jej rozwiązaniu, w tym określenie beneficjenta uprawnionego do mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

Fundator fundacji rodzinnej

- fundatorem fundacji rodzinnej może być wyłącznie osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych;
- fundację rodzinną może utworzyć kilku fundatorów, w tym osoby nie-spokrewnione ze sobą;
- fundacja rodzinna utworzona w testamencie może mieć tylko jednego fundatora;
- fundator może upoważnić inną osobę do wykonywania przysługujących mu uprawnień;
- prawa i obowiązki fundatora będą niezbywalne,
- statut nie może stanowić inaczej.

Beneficjenci fundacji rodzinnej

- osoby fizyczne;
- organizacje pożytku publicznego;
- fundatorzy.

Uprawnienia beneficjentów fundacji rodzinnej

- prawa i obowiązki beneficjenta są niezbywalne;
- zrzeczenie się uprawnień przez beneficjenta wymaga zachowania formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym;
- zrzeczenie się wszystkich uprawnień przez beneficjenta jest równoznaczne ze zrzeczeniem się statusu beneficjenta;
- beneficjent ma prawo do:
 - uzyskania informacji o działalności fundacji, w tym do
 - wglądu do dokumentów fundacji rodzinnej;
 - żądania wyjaśnień od zarządu;
- uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów, jeżeli tak stanowi statut.

Organy fundacji rodzinnej – zarząd

- składa się z jednego lub większej liczby powołanych członków;
- powoływany na trzyletnią kadencję, chyba że statut stanowi inaczej;
- zakaz łączenia funkcji członka zarządu i członka rady nadzorczej.

Organy fundacji rodzinnej – zadania zarządu

- prowadzenie spraw fundacji rodzinnej oraz reprezentowanie jej na zewnątrz;
- realizacja celów fundacji rodzinnej określonych w statucie;
- podejmowanie czynności związanych z zapewnieniem płynności finansowej i wypłacalności fundacji rodzinnej;
- tworzenie, prowadzenie i aktualizacja listy beneficjentów zgodnie z przepisami ustawy oraz zasadami zawartymi w statucie;
- informowanie beneficjenta o przysługującym mu świadczeniu;
- realizacja świadczeń przysługujących beneficjentowi.

Organy fundacji rodzinnej – zgromadzenie beneficjentów

- fundator w statucie ustanawia zgromadzenie beneficjentów;
- tworzą go będą beneficjenci, którym w statucie przyznano uprawnienie do uczestnictwa w nim;
- zgromadzenie, co do zasady, zwołuje zarząd, chyba że statut stanowi inaczej;
- podejmuje uchwały w- kwestiach wymienionych w ustawie lub statucie;
- w przypadku śmierci fundatora i braku rady nadzorczej powołuje i odwołuje członków- zarządu fundacji.

Organy fundacji rodzinnej – rada nadzorcza

- jest, co do zasady, organem fakultatywnym, a obowiązkowym gdy licz-

ba beneficjentów przekracza 25 osób;

- członkowie rady nadzorczej są powoływani na pięcioletnią kadencję, chyba że statut stanowi inaczej;
- pełni funkcje nadzorcze w stosunku do zarządu w zakresie przestrzegania prawa i postanowień zawartych w statucie;
- statut może rozszerzyć uprawnienia rady nadzorczej (np. zgoda na czynności zarządu).

Podatki

- wniesienie mienia do fundacji – wprowadzono zwolnienie z podatku od spadków i darowizn oraz zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych,
- wypłata z fundacji lub przeniesienie mienia na rzecz beneficjenta:
 - w grupie 4a PSD – zwolnienie z podatku od spadków i darowizn oraz PIT, tylko 15% CIT fundacji;
 - w I i II grupie podatkowej 15% CIT fundacja i 10% PIT beneficjent
 - pozostali – 15% CIT fundacja i 15% PIT beneficjent,
- przy likwidacji fundacji z wypłatami mienia – fundacja zapłaci 15% CIT od wartości mienia pomniejszonego o wartość podatkową mienia wniesionego przez fundatora lub fundatorów.
- opodatkowanie „ukrytych zysków” na wzór eCIT.
- fundacja rodzinna zyskała zwolnienie podmiotowe z CIT na podstawie art. 6 CIT, jednakże podatek wystąpi przy wypłacie świadczeń, likwidacji lub prowadzeniu innej działalności gospodarczej niż określona w art. 6

ustawy o fundacji rodzinnej.

Zachęcamy do kontaktu i rozmów o fundacji rodzinnej z prawnikami kancelarii
Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp.k.

gwlaw@gwlaw.pl

+48 22 416 05 56